

DÉLMAGYARORSZÁG

78. évfolyam, 130. szám
1988. június 1., szerda

A MAGYAR SZOCIALISTA MUNKÁSPÁRT
SZEGED VÁROSI BIZOTTSÁGÁNAK LAPJA

Havi előfizetési díj: 43 forint
Ára: 1.80 forint

Újabb csúcstárgyalás a Kremlben

Egyezmények, szerződések aláírása — Séta a Vörös téren
Látogatás a Lomonoszov Egyetemen — Díszvacsora
az amerikai nagykövetségen

A szovjet—amerikai gazdasági együttműködés fejlesztését sürgette Mihail Gorbacsov, az SZKP KB főtitkára újságírók kérdéseire válaszolva kedden Moszkvában, azt követően, hogy a Kreml vöröstermében több dokumentumot írtak alá a két ország képviselői.

Mihail Gorbacsov elmondta: az amerikai elnökkel kedd délelőtti beható eszmecserét folytattak a kétoldalú kereskedelmi-gazdasági kapcsolatok állásáról. A szovjet pártfőtitkár kifejtette: már régen bebizonyosodott, hogy a Szovjetunió és az Egyesült Államok gazdasági téren független egymástól. Ennek ellenére a két országnak a szovjet és az amerikai nép, valamint az egész világ érdekeinek megfelelően együtt kell működnie. A fejlett gazdasági kapcsolatok, következésképpen a nagyobb mérvű gazdasági

függőség mintegy előrevetíti a politikai kapcsolatok alakulását is — hangsúlyozta Gorbacsov.

Az elnökkel folytatott keddi megbeszélését nagyon tartalmasnak minősítette a főtitkár, hozzáfűzve: Reagan egyetértett azzal, hogy a gazdasági együttműködést javítani kell.

(Az Egyesült Államok a Szovjetunió tökéskereskedelmi partnerei között a 7. helyen áll. A két ország árucseré-forgalma tavaly nem érte el az egymilliárd dollárt.) Gorbacsov végezetül elmondta, hogy szovjet állampolgárok leveleit adta át Reagannek. Ezek az irások remélhetőleg érdekesek lesznek az elnök számára — jelentette ki.

A kedd délelőtti találkozó után Mihail Gorbacsov és Ronald Reagan sétát tett a Kreml területén és a Vörös téren. A kimerítő tárgyalást

követő kikapcsolódást az amerikai elnök indítványozta, a szovjet főtitkár pedig készségesen vállalta az alkalmi idegenvezető szerepét.

A séta a Kreml csodálatos templomainál kezdődött, majd a Kreml nagyórája alatti kapun a két államférfi kísértél a Vörös térre, amelyet ebből az alkalomból nem zártak le. Így az elnöknek lehetősége nyílt arra, hogy közelebből is ismereteket kössön a moszkvaiakkal, akik melegen üdvözölték őt. Az amerikai államfő és a Vörös téren tartózkodó emberek között kötetlen beszélgetés alakult ki, amelynek fő témája a béke megőrzésének fontossága volt.

Reagan annyira belefeledkezett a moszkvaiakkal folytatott eszmecserebe, hogy a szovjet—amerikai kétoldalú

(Folytatás a 2. oldalon.)

Szabó István Bukarestben

Szabó Istvánnak, az MSZMP Politikai Bizottsága tagjának vezetésével magyar küldöttség utazott Bukarestbe a KGST-tagországok pártjai mezőgazdasági kérdésekkel foglalkozó központi bizottsági titkárainak soros találkozájára.

Bücsúztatására a Ferihegyi repülőtéren megjelent Nicolae Veres, Románia budapesti nagykövete. (MTI)

Lengyel miniszterelnök- helyettes Budapesten

Marjai Józsefnek, a Minisztertanács elnökhelyettesének meghívására hétfőn hazánkba érkezett Zbigniew Szalajda, a Lengyel Népköztársaság miniszterelnök-helyettese. A vendéget elkísérte Jerzy Bilip ipari miniszter és szakértők egy csoportja.

Kedden a Parlamentben megkezdődtek a tárgyalások,

melyeken Marjai József és Zbigniew Szalajda vezetésével a két ország gazdasági — ezen belül elsősorban ipari — együttműködésének egyes, megoldást igénylő kérdéseivel foglalkoztak.

A lengyel vendégek programjuk szerint a továbbiakban egyes intézmények és vállalatok működésével ismerkednek. (MTI)

Eltérések — hasonlóságok

Lódzi mezőgazdászok Csongrád megyében

Az utóbbi években tartalmas szakmai kapcsolat alakult ki Csongrád megye és a lengyelországi Lódz megye mezőgazdasági szakemberei között. Tavaly magyar küldöttség járt ott, a résztvevők egyike, Szamosvári Jenő, a Kistélek Magyar—Szovjet Barátság Tsz elnöke volt, aki a tegnapi, kedden kezdődött négynapos tapasztalatcsere első házigazdájaként, ismerősként köszöntötte a vendégeket, Jan Prusinowskit, a Lódz megyei tanács mezőgazdasági osztályvezető-helyettesét, Mieczyslaw Szewczyket, az egyik Lódz környéki szövetkezet elnökét és Tadeusz Michast, az ottani állami gazdaság vezetőjét. A fogadáson részt vett Kiss Lajos, a megyei tanács mezőgazdasági és élelmezésszervező osztályának vezetője, aki megyénk mezőgazdaságáról adott összefoglaló értékelést.

A beszélgetés során kiderült, mennyire eltérő módon történik a két országban és megyében a mezőgazdasági termelés. Lódz ipari nagyváros, s hozzá csak 100 ezer hektár mezőgazdasági terület tartozik, így elsősorban a lakosság alapvető ellátása az elsődleges. Még így is más országárszékéből szerzik bi az élelmiszerek nagy részét. A szövetkezetek sokkal kisebb méretűek a mieinknél, az ottani 23 tesz ki belőlük egy nálunk átlagosat. A magángazdaságok döntő súllyal szerepelnek. Ezért valószínűleg sok újdonságot látnak majd minden egyes közös gazdaságunkban.

A vendégek Kistéleken, a nagyüzemi gyümölcsösben néztek szét, a Rószkei Kosuth Térségben a program szerint az intenzív kukoricaöntözés, az árasztás nélküli rizstermelés jelent látnivalót, a Mórahalmi Homokkultúra Szakszövetkezetben a gyümölcsstermesztés mellett a tagi gazdaságok integrációja számíthat érdeklődésre, a térszervezetekben a szövetkezeti mozgalom helyzetéről informálódhatnak. A

Forráskúti Haladás Térségben a szántóföldi és hajtatót zöldségtermesztést tanulmányozták, s megtekintik a termálvízzel fűtött baromfitelepet, míg Mihályteleken, az Új Elet Térségben a paprikatermesztés és feldolgozás egyes fázisaival ismerkednek.

T. Sz. I.

Hogyan lehet a devizaforintot megtakarítani?

A szegedi neb vizsgálta

Országos vizsgálat részeként a szegedi népi ellenőrök azt tanulmányozták, hogy három ipari szövetkezetben miképp lehet a nem rubelelszámolású importot kiváltani, és így devizaforintot megtakarítani. A tapasztalatokat tegnap, kedden, Szegeden, a városi neb Kalmár József elnök vezetésével elemezték. Egyebek között a testület megállapította, hogy a gazdálkodó szervezetek egy része az import nehézségeit közvetlenül nem érzékeli. Az importkiváltást az éves tervek nem tartalmazzák, bár ennek ellenére foglalkoznak az anyagok helyettesítésével, illetve csökkentésével. Például a Szegedi Vas- és Fémipari Szövetkezet műszaki fejlesztési elképzeléseiben már öt éve szerepel a rotációs kapához felhasznált amerikai motor helyettesítése. Kifejlesztették egy 4 lóerős, 2 ütemű benzinmotort, amelynek prototípusát elkészítették. A törekvések ellenére azonban kimutatható, hogy az import hazai anyaggal való helyettesítése során elért devizamegtakarítás értéke nem azonos a népgazdasági szintű megtakarítással. A belföldről beszerzett vegyi anyagok vagy bűrtorszövetek is tartalmazznak külföldi anyagokat, csak a feldolgozottsági fokuk alacsonyabb szintű. A vállalatoknál nem állapítható meg, hogy a külföldi alapanyagok hazai feldolgozása során elért magasabb költsége arányban áll-e a külföldi importált részegységgel. Az itthon gyártott termékek minőségi paraméterei rendszerint nem érik el a külföldi árúét. A szegedi fémipari szövetkezet által előállított fűnyíróházzal készült kiskép csak belföldön értékesíthető. Az Universal kiskészítkezet a hiányzó

freongázt szén-dioxiddal pótolta, ez azonban nem egyenértékű az eredeti anyaggal. A Szegedi Bűrtoripari Szövetkezet az import lakkot, pácot és ragasztóanyagot megpróbálta belföldivel helyettesíteni, ám az így készült bútorok nem értékesíthetők a tőkés piacnak. Kivételt képez az Universal sebészeti fertőtlenítőszer, amely a hivatalos szakvélemények szerint versenyképes az importtal. Ebből a szerből a hazai igény közel 90 százalékát elégíti ki a szövetkezet.

Az importkiváltásban való érdekelttség a belföldi felhasználók közötti együttműködésben nem egységes. Mert hiába fejlesztette ki a Szegedi Fémipari Szövetkezet a hazai benzinmotor prototípusát, a sorozatgyártáshoz sem kapacitással, sem műszaki technológiai feltelekekkel nem rendelkezik. A motor gyártásához eddig nem talált belföldi part-

nert, így a kiskerti gépek mennyisége kizárólag az import motorok behozatálától függ. A Szegedi Bűrtoripari Szövetkezet nem juthat hozzá a jó minőségű belföldi szövethez, mert ha van, akkor a hazai gyártó abban érdekelt, hogy külföldön értékesítse. Ugyanez tapasztalható a búkk fűrészáránál, mert a fagazdaságok az exportban érdekeltek. A kiszállítás érdekeltisége sokkal egyértelműbb, kézzelfoghatóbb, mint az importkiváltás. Egyébként ezt a folyamatot az is megnehezíti, hogy a hazai háttérpari rendkívül gyenge, nem versenyképes; így azok a cégek, amelyek külföldön akarnak eladni, nem tudnak építeni az itthon gyártott alapanyagokra, alkatrészekre. Ha a magyar innováció nem lép előre, akkor gazdaságunk még inkább a perifériára jut. Egyebek között ez is fontos tanulsága ennek a vizsgálatnak.

Rektori konferencia alakult

A hazai tudományegyetemek, műszaki, orvosi és agráregyetemek vezetőinek részvételével kedden, az Eötvös Loránd Tudományegyetemen megalakult a rektori konferencia. A testület célja, hogy elősegítse és szorosabbra fűzze az egyetemek közötti együttműködést, fórumot biztosítson a felsőoktatást és az egyes intézményeket érintő időszerről, illetve távlati kérdések megvitatására, s részt vegyen az egyetemekkel kapcsolatos döntések előkészítésében. Állásfoglalásaival, ajánlásaival és kezdeményező javaslatával az állami és pártszervekhez közvetíteni

kívánja azokat az igényeket, és érdekeket, amelyek a felsőoktatás sajátos feladataiból, és szükségleteiből adódnak.

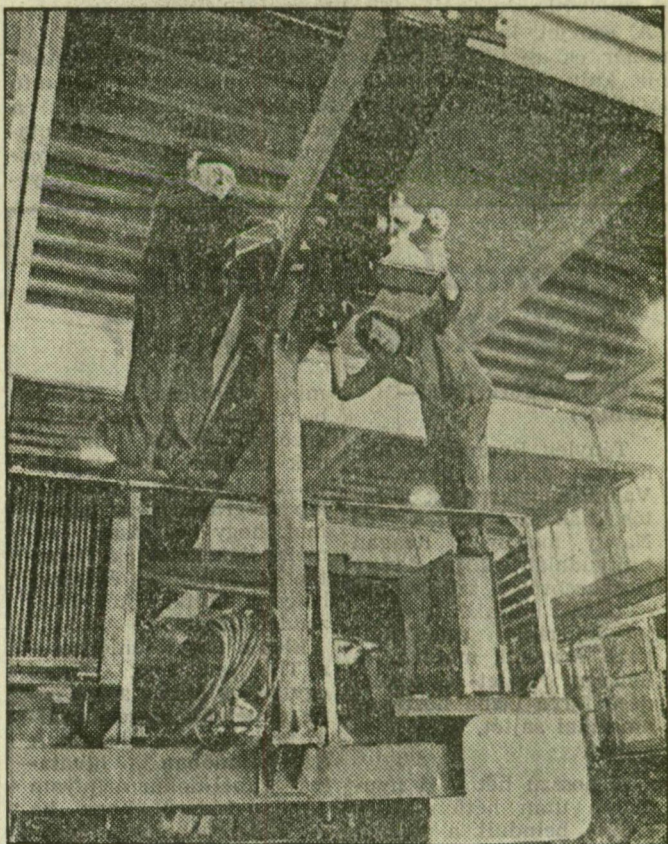
A rektori konferenciát a tervek szerint félévenként hívják össze, s döntöttek arról is, hogy egy-egy téma megvitatására évente egy alkalommal országos egyetemi fórumot szerveznek. Ezen az érintett egyetem rektorai, valamint egyetemi tanácsai által választott képviselői: oktatók, kutatók, és hallgatók vesznek részt.

Megvitatják és elfogadják továbbá a testület munkatervét, s kijelölték azokat a témákat, amelyek a rektori

konferencia, illetve az országos egyetemi fórum első ülésein szerepelnek. Így egyebek között áttekintik majd az egyetemi felvételik korszerűsítésével, az intézmények oktatási, kutatási infrastruktúrájának fejlesztésével kapcsolatos teendőket, valamint az egyetemi autonómia kiszélesítésével, a posztgraduális képzéssel, az oktató és kutató utánpótlással összefüggő kérdéseket.

Az alakuló ülésen megválasztották a rektori konferencia elnökét, aki a következő egy esztendőre Fülöp József, az ELTE rektora lett.

Importkiváltó gépgyártás

A Novátor székesfehérvári kiskészítkezet ötlete alapján a Szarvasi Állami Tangazdaság gépjávitó gyáregysége a tervezéssel együtt egy év alatt elkészítette az első hazai, a külszíni bányászban használatos kőzettűró berendezést. Idáig ezeket a berendezéseket a bányák Ausztriából vásárolták. A gyáregységben most készülő a kőzettűró harmadik változata, amely iránt máris nagy az érdeklődés a szakemberek részéről. A lánctalpakon közlekedő szerkezetet a robbantásos kőzettálasításokhoz szükséges robbantóanyagok fűrésze használják. A gép nem olyan sokoldalú, mint nyugati társa, de 60 millió helyett csak 5 millió forintba kerül.